

Lösningsförslag tentamen Elvåg för K, Bio och Medtek 01019

A1. Rayleighvilkoret ger  $\theta_c = \frac{1,22\lambda}{d} = \frac{x}{360000} \Rightarrow x = \frac{1,22 \cdot 1,1 \cdot 10^{-6} \cdot 3,6 \cdot 10^5}{0,78} \approx 0,619 \text{ m}$

Svar: Spionsatellitens detektor kan upplösa avstånd ner till 0,62 m, t ex en fullvuxen människas längd!

A2. a) Intensiteten ges av

$$I = \frac{P}{A} = \left\{ P = \frac{\text{Energin } W}{\text{pulstiden } t}, A = \text{arean } \pi r^2 \right\} = \frac{W/t}{\pi r^2} = \frac{1,38/4 \cdot 10^{-12}}{\pi \cdot (2 \cdot 10^{-3})^2} = 2,74 \cdot 10^{16} \text{ W/m}^2$$

Den elektriska fältstyrkan beräknas ur

$$I = S_{ave} = \frac{E_0^2}{2\mu_0 c} \Rightarrow E_0 = \sqrt{2\mu_0 c \cdot I} = 4,5 \cdot 10^9 \text{ N/C}$$

Svar: a)  $I = 2,74 \cdot 10^{16} \text{ W/m}^2$  b) Amplituden på  $E$  blir  $E_0 = 4,5 \cdot 10^9 \text{ N/C}$ .

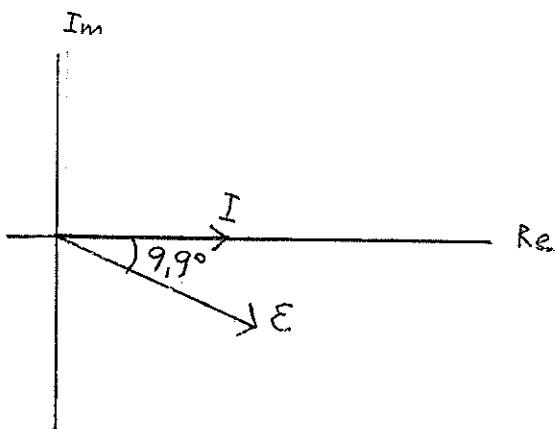
A3. Strömpulsen blir

a)  $I = \frac{0,010}{\sqrt{443^2 + 77^2}} = 22 \cdot 10^{-6} \text{ A} = 22 \text{ } \mu\text{A}$

Fasvinkeln för impedansen är  $\varphi_Z = \arctan\left(\frac{-77}{443}\right) = -9.86^\circ$

Dvs  $\mathcal{E} = ZI = (443 - j77)I = 450 \cdot e^{j(-9,9^\circ)}I$

b)  $\mathcal{E}$  och  $I$  i ett komplext diagram



**A4.** Följande kretsekvationer kan ställas upp:

$$\text{Övre lilla loopen: } 2 - 100I_2 - 200I_1 = 0 \quad (1)$$

$$\text{Undre lilla loopen: } 3 - 100I_2 - 400I_3 = 0 \quad (2)$$

$$\text{Vänstra noden: } +I_2 - I_3 - I_1 = 0 \quad (3)$$

$$(1), (2) \text{ och } (3) \text{ ger } +I_2 - I_3 - I_1 = 0$$

$$I_1 = 0,005 \text{ A, riktad till höger genom } 200 \Omega, P_{200} = R \cdot I_1^2 = 0,005 \text{ W}$$

$$I_2 = 0,010 \text{ A, riktad till vänster genom } 100 \Omega, P_{100} = R \cdot I_2^2 = 0,010 \text{ W}$$

$$I_3 = 0,005 \text{ A, riktad till höger genom } 400 \Omega, P_{400} = R \cdot I_3^2 = 0,010 \text{ W}$$

**Svar:**  $I_1 = 0,005 \text{ A, riktad till höger genom } 200 \Omega, P_{200} = 0,005 \text{ W}$

$$I_2 = 0,010 \text{ A, riktad till vänster genom } 100 \Omega, P_{100} = 0,010 \text{ W}$$

$$I_3 = 0,005 \text{ A, riktad till höger genom } 400 \Omega, P_{400} = 0,010 \text{ W}$$

**A5.** Mittledaren inverkar inte, kryssprodukten i Biot-Savarts lag blir noll.

Man kan addera inverkan från nederledaren med 2 A och oändlig tråd (Bidrag 1) och inverkan från övre ledaren med 1A och oändlig tråd (Bidrag 2) och ta hälften av summan (båda verkar på en 1/2 oändlighet).

$$\text{Man får i } P. \quad I_{tot} = \frac{1}{2} (\text{Bidrag 1} + \text{Bidrag 2}) = \frac{1}{2} \left( \frac{\mu_0 I_1}{2\pi r} + \frac{\mu_0 I_2}{2\pi r} \right) = \frac{\mu_0}{4\pi r} (I_1 + I_2) = 3 \cdot 10^{-7} \text{ T}$$

**Svar:**  $B$  blir  $0,3 \mu\text{T}$ .

### B1. Dopplersvänging ger vid reflexion

$$\Delta f = 2 \frac{v}{c} f \Rightarrow v = \frac{c}{2f} \Delta f = \frac{\lambda}{2} \Delta f = \frac{619,3 \cdot 10^{-9}}{2} 5,8 \cdot 10^3 = 1,8 \cdot 10^{-3} \text{ m/s} = 1,8 \text{ mm/s}$$

Visas t ex genom rörelse till steg 1 rörlig mottagare, steg 2 rörlig källa

$$f_{ny}(refl) = f\left(\frac{c+v}{c}\right) \cdot \left(\frac{c}{c-v}\right) = f\left(1 + \frac{v}{c}\right) \left(\frac{1}{1 - \frac{v}{c}}\right) \approx f\left(1 + \frac{v}{c}\right)^2 \approx f\left(1 + 2\frac{v}{c}\right)$$

där kvadraten  $\left(\frac{v}{c}\right)^2$  försummats när  $v \ll c \Rightarrow \Delta f = 2f \frac{v}{c}$ .

**B2. a)**  $\lambda = \frac{\text{vacuumvåglängden}}{n_{skikt}} = 386 \cdot 10^{-9} \text{ m}$

Min vid inre ytan ger  $2t + \frac{\lambda}{2} = \left(m + \frac{1}{2}\right)\lambda$ , vilket ger  $t = \frac{1}{2}\lambda = 193 \text{ nm}$  för  $m = 1$ .

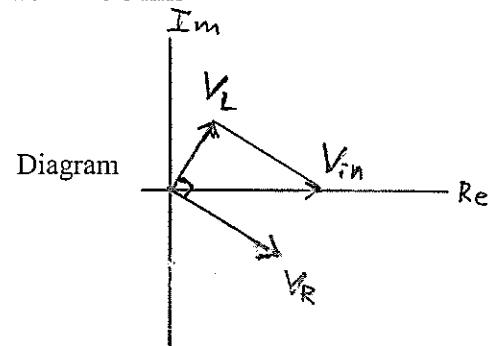
b)  $\lambda/2$  ändring för respektive interfererande stråle = ger ingen  $\lambda/2$ -ändring i skillnaden. Dvs den totala vägskillnaden blir  $2t \Rightarrow 2t = \left(m + \frac{1}{2}\right)\lambda$  för min bakåt i första ytan. Dvs för  $m = 0$

$$t = \frac{1}{4}\lambda, \text{ där } \lambda = \frac{\text{vacuumvåglängden}}{n_{skikt}} = 386 \cdot 10^{-9} \text{ m}, \text{ dvs } t = \frac{1}{4} \cdot 386 \cdot 10^{-9} = 96 \text{ nm}$$

**B3. a)**  $V_R = \frac{R}{\sqrt{R^2 + (\omega L)^2}} V_{in} = 16,9 \text{ V}$

b)  $V_L = \frac{j\omega L}{R + j\omega L} V_{in}$  (1) och  $V_R = \frac{R}{R + j\omega L} V_{in}$  (2)

Man ser direkt av (1) och (2) att  $V_L + V_R = V_{in}$ .



Storlekarna blir  $V_L = \frac{\omega L}{\sqrt{R^2 + (\omega L)^2}} V_{in} = 10,6 \text{ V}$        $V_R = \frac{R}{\sqrt{R^2 + (\omega L)^2}} V_{in} = 16,9 \text{ V}$

c)  $\lim_{\omega \rightarrow 0} \frac{R}{\sqrt{R^2 + (\omega L)^2}} V_{in} = V_{in}$  ger att det är ett lågpassfilter.

**B4.** Derivering och derivatan = 0 ger att  $P_{max} = \frac{V^2}{4R_i} = 0,6 \text{ W}$  vid **ANPASSNING**.

B5. Gauss sats ger :

$$\text{Inuti sfären : } \oint \mathbf{E} \cdot d\mathbf{A} = \frac{Q_{\text{innesluten}}}{\epsilon_0} \Leftrightarrow E \cdot 4\pi \cdot r^2 = \frac{Q}{K \cdot \epsilon_0} = \frac{\frac{4\pi}{3} \cdot r^3 \cdot \rho}{K \cdot \epsilon_0} \Rightarrow E = \frac{r \cdot \rho}{3 \cdot K \cdot \epsilon_0}$$

$$\text{Utanför sfären : } \oint \mathbf{E} \cdot d\mathbf{A} = \frac{Q_{\text{innesluten}}}{\epsilon_0} \Leftrightarrow E \cdot 4\pi \cdot r^2 = \frac{Q}{\epsilon_0} = \frac{\frac{4\pi}{3} \cdot a^3 \cdot \rho}{\epsilon_0} \Rightarrow E = \frac{a^3 \cdot \rho}{3 \cdot r^2 \cdot \epsilon_0}$$

a) För  $r = 5 \text{ cm}$ :  $E = \frac{r \cdot \rho}{3 \cdot K \cdot \epsilon_0} = \frac{5 \cdot 10^{-2} \cdot 2 \cdot 10^{-4}}{3 \cdot 3,18 \cdot 8,85 \cdot 10^{-12}} = 0,12 \text{ MN/C}$

För  $r = 30 \text{ cm}$ :  $E = \frac{a^3 \cdot \rho}{3 \cdot r^2 \cdot \epsilon_0} = \frac{(20 \cdot 10^{-2})^3 \cdot 2 \cdot 10^{-4}}{3 \cdot (30 \cdot 10^{-2})^2 \cdot 8,85 \cdot 10^{-12}} = 0,67 \text{ MN/C}$

$E$  är radiellt utåtriktad i båda fallen.

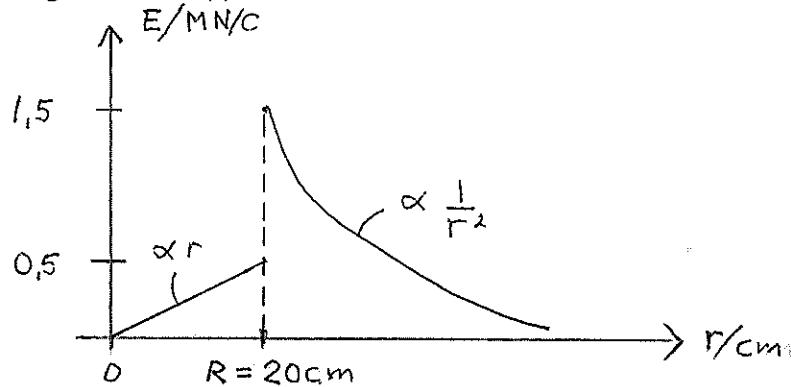
b) Diagram över  $E(r)$

$E$  är diskontinuerlig i gränsen till sfärytan  $r = R$ , ( $K = 3,18$  inuti  $\rightarrow K = 1$  utanför )

Inför vid  $r = R$ :  $E = \frac{20 \cdot 10^{-2} \cdot 2 \cdot 10^{-4}}{3 \cdot 3,18 \cdot 8,85 \cdot 10^{-12}} = 0,5 \text{ MN/C}$

Utför vid  $r = R$ :  $E = \frac{(20 \cdot 10^{-2})^3 \cdot 2 \cdot 10^{-4}}{3 \cdot (20 \cdot 10^{-2})^2 \cdot 8,85 \cdot 10^{-12}} = 1,5 \text{ MN/C}$

Diagram över  $E(r)$



Svar: a)  $E = 0,1 \text{ MN/C}$  radiellt utåtriktad för  $r = 5 \text{ cm}$ ,  $E = 0,7 \text{ MN/C}$  radiellt utåtriktad för  $r = 30 \text{ cm}$ .